

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XX. Dominica Passionis V. Quadrages. Veritas Exul. Thema. Si
veritatem vobis dico cur non creditis? Tulerunt ergo lapides ut jacerent in
eum. Jesus autem abscondit se. Ioan. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](#)

DISCURSUS XX.

Dominica Passionis V. Quadragesimæ.

Veritas Exul.

THEMA.

Si veritatem vobis dico cur non creditis?

Tulerunt ergo lapides ut jacerent in
eum. IESUS autem abscondit se.

Joan. 8.

SYNOPSIS.

I. Veritatem dicturo periculum
est ne dum alijs dicit, sibi non
dicat, ut Demaratus Xerxis
Confiliarius: sed veritas quæ
abscondit se inquirenda est.

II. Ex contrario maximè elucet:
ejus contrarium est mendacium
natum patre diabolo, ut ve-
ritas DÉO, quam tamen rari
conjectantur.

III. Si queratur in Aulis, fortè à
nonnullis Principibus admitti-
tur, sed à Confiliariis in exi-
lium agitur. Rhetorica auli-
ca omnes figuræ ad Ironiam
& mendacium reducit.

IV. A tribunalibus ubi maximè
deberet intervenire veritas re-
pellitur, corruptelâ Indicum,
acceptione personarum &c.

V. Maximè verò causidicorum
trochleis, qui sepè magis soli-
citi de crumena quam anima:
quibus junguntur falsi testes.

VI. In foro licet clamitet sapien-
tia veritatem, hæc prima est
veritas, quod in foro nulla sit
veritas, inter mercatores,
canpones &c.

VII. In templis deberet esse Ve-
ritas, sed à Sacerdotibus sepè
absconditur, à laicis simulatio-
ne palliatur, qui labijs Deum
honorant non corde.

VIII. In castris inter milites non
invenitur Veritas, ubi fallacie
artes sunt, & mendacia stra-
tagemata.

IX. Nuspiciam ergo est in terris Ve-
ritas: nec habet locum nisi in

Hb 3

aëre

aëre in crucē librata, &ibi non
nt esse solet nuda sed, velata.
X. Velata sanè quia cœpit obrui
mendacijs & falsis testimonijs,
simulationibus, fictionibus Con
siliariorum, Iudicium, Advo
catorum, mercatorum, o
mnium Christianorum.

XI. Utinam aliqui hunc tristi ve

lamenti, non superindicerent
ad huc aliud velamen, & ex
cusarent excusationes in pec
catis. Utinam omnes veri
tati etiam exuli prestaremus
homagium, & posita si
mulatione, fuso, menda
cio, loqueremur veritatem
cum proximo, &c.

Si Veritatem dico vobis cur non creditis?
Tulerunt ergo lapides ut jacerent in
eum. IESUS autem abscondit se.
Joan. 8.

I.

Erret me hodie veritatem dicturum
de VERITATE, apophagma illud,
quod sapientissimus Seneca narra
tioni de Veridico Xerxis, Persa
rum Regis Consiliario Demarato
subtexuit: *Xerxes* (inquit Sene
ca) Pudore quam damno miserio
Demarato gratias egit, quod solus sibi verum dixisset, & permisit pe
dere quod vellet. Petijt ille, ut Sardis maximam A
siae ciuitatem curru vectus intraret, rellam capiti
tiaram gerens: id solis datum Regibus. Dignus fue
rat præmio antequam peteret. Tandem subjungit:
sed quam miserabilis gens, in qua nemo fuit qui

V E R U M diceret Regi, nisi qui non dicebat sibi!
Sapienter egit Demaratus, cum Regem dehor
tatus est ne bellum inferret Græciae tot stipatus
myria.

Sen. de Be
nef. lib. 6.
c. 31.

myriadibus , quas Græcia non posset capere. VERITATEM dixit : Tot ista gentium millia trecenti morabuntur. Tota illos Asia non movebit loco. Tantas minas belli & penè totius generis humani ruentis impetum paucissimi sustinebunt. Nam ita factum est. Sed despuit in eo Demaratus cum sibi VERITATEM non dixit. Neque enim sapientiae attribui potest , quod pro libera VERI professione Regium sibi honorem deferri petierit tam pericolosum munus , tam vanâ mercede permutans : acciditque ei , quod Alexandro Macedoni , qui cum Jovis filius appellari vellet , rerum gestarum famam (ut ait Curtius) dum augere vult , tali appellatione corrupit. Idem ne mihi forte eveniat pertimesco ; ne scilicet cum alijs VERITATEM dixerit , mihi met non dicam , immemor quod pericolosum sit vellere publicos ævi mores , & contra torrentem niti cassus plerumque sit labor. Verum nemo unus est , qui omnibus horis sapiat , & in suo quisque negotio bebetior est quam in alieno. Patiar hodie me mihi despere , dum vobis sapiam. Nam si cum Christo estis ; creditis : si contra Christum , ad vos spectabit thema assumptum : Si VERITATEM vobis dico , cur non creditis ? Inquiram igitur VERITATEM , quæ abscondit se. Si non invenero , vos tandem vel exuli præstare homagium.

II. Comune Philosophorum axioma : Contraria juxta se posita magis eluescunt , disertius expressit Plutarch' inquiens : Cum juxta se bona & mala collocantur , facilius meliorum & agnitio demonstratur & electio. VERITATI è diametro opponitur mendacium , ut luci tenebrae,

Curt.lib. 4.
de vit. A-
lex. n. 7.

Curt. lib.
7. n. 4.

Plut. P. 1.
Moral.lib
de Home.

tenebræ, virtuti vitium, æquitati Iniquitas, bonitati malitia, DEO Dœmon. VERITAS est DEI filia, mendacium dœmonis, atestante scriptura & ipsa increata VERITATE, quæ alloquens Judæos aiebat:

Vos ex patre diabolo estis &c. ille homicida erat ab initio,

& in VERITATE non stetit &c. quia mendax est, &

pater ejus. nimirum mendacij, ut observant Chrysostomus, Theophylactus, Leontius & alij. Unde D.

Augustinus: Quomodo Deus Pater genuit filium veritatem, sic diabolus lapsus, genuit quasi filium mendacium.

O quantum ergo intervallum est inter VERITATEM & mendacium, illa saluat, hoc perdit, illa filios

Dei arguit, hoc filios dœmonis; & tamen quotus

quisque in mundo est, qui VERITATEM sectetur?

Regius Psaltes quasi paucos veraces in mundo existimaret, universim alloquitur humanum genus

Filiij hominum gravi corde, utquid diligitis vanitatem &

queritis mendacium: quasi innueret, Quærite potius

veritatem, quia si perennare desideratis: Labium

VERITATIS firmum erit in perpetuum: Si in peri-

culis fueritis VERITAS liberabit vos: Si adversa-

rios sentietis: Omnia vincit VERITAS. Si justi-

tiam amabis, scitote, quia gens justa est custodiens

VERITATIM: Quæramus ergo VERITATEM:

Sed metuo ne sicuti hominem quærebat Diogenes,

ita nos quæramus VERITATEM inter VERACES:

nullus enim tam impudens mendaciorum assertor

est, qui VERAX videri non velit; & si uno menda-

cio se fidem mereri non putat, alterum alteri super-

struit, ut falsitati novâ falsitate fidem conciliet.

III. Eamus ad Aulas Principum *Magna est*
VERITAS & prævalet: inter potentes & magnos
*forte locum habebit. Et de ipsis quidem Principi-
bus*

Chrysost.
Theophyl.
Leont.
Ammon.
ap. Mal-
donat. S.
Aug. in
Joan.

Psal. 40

Prov. 12.

Joan. 8.

3. Esdr. 3.

Isai. 26.

Esdr. 3.c.

3.

Prov. 27:

bus vix dubitem, quin memores sint illius apud sapientem: *Non decet Principem labium mentiens.* Apud quos verbum simpliciter prolatum juramenti obtinet vicem, uti Theobaldum Comitem laudat S. Bernardus: *cui simpliciter dicere jurare est, & leve mendacium grave perjurium imputatur.* Cum enim Princeps causam non habeat cur subditos metuat, non habet causam cur illis mentiatur: uti unus ex 70. Interpretibus ajebat ad Ptolomæum Regem Ægypti. At verò in aula non sunt soli Principes, qui loquantur, quin potius soli audiunt, quod plures loquuntur. Utinam semper audirent VERITATEM, etiam tunc cum sibi eam dici vel jubent vel desiderant. Ut ille apud Plautum qui ajebat: *Nolo te assentari mihi &c. Ego VERUM amo, VERUM volo dic mihi, mendacem odi.* Frequenter autem evenit, quod Fl. Vopiscus ex mente Diocletiani Imperatoris dicebat: *Ego à patre meo audi vi: Diocletianum Principem jam privatum dixisse nihil esse difficilius, quam bene imperare. Colligunt se quatuor vel quinque, atque unum consilium ad decipiendum Imperatorem capiunt; dicunt quid probandum sit. Imperator qui domi clausus est VERA non novit, cogitur hoc tantum scire quod alij loquuntur: facit Iudices, quos fieri non oportet: amo vet à Repub. quos debebat obtainere. Quid multa? ut Diocletianus ipse dicebat: Bonus, cautus, optimus venditur Imperator.* Hæc ille. VERITAS quoconque venit hospes est: ad domos privatas quarum limina nulli observant satellites, faciliorem habet ingressum: ad Principes non admittitur, nisi per ministros. Et si hos contingat à VERO discedere, falsum amplecti, privata curare, publica negligere,

S. Bern.
Ep. 39. ad
Theob.Aristæ lib.
de 70. In-
terpret.Plaut. in
Mastell.Fl. Vopisc.
in Aurelia.
c. 43.

fibi laborare, Principi adulari ; quid mirum si magnis obruatur calamitatibus patria. Quod agnoscens Gordianus juvenis Imperator socero suo Misitheo rescripsit : *Mi pater VERUM audias velim. Miser est Imperator apud quem VERA retinentur : qui cum ipse publicè ambulare non possit : necesse est ut audiat, & vel audit a, vel à plurimis roborata confirmet.* Et hic quidem in eo felix censendus quod VERUM audire desideraret , infelices illi , qui à VERITATE abhorrent, unde facile pares suis votis consiliarios adipiscuntur. Nam ut ait Æneas Sylvius. *Omnis Principem facere amicum student, & non quæ sunt apta, sed quæ jucunda putant, in consilio dicunt : & nititur pro se quisque, ut carior sit, nec est qui libera proferat animi verba.* Quam raros inter hos Themistocles , qui sentiat, & liberè dicat ; *VERITATEM in summo bonorum simul & vita periculo profitendam esse ; & tum maximè cum multorum salus inde emineat.* Quàm rarus in aulis Boëthius , qui Principis iras non curet. Dicebat nonnemo de nostris temporibus (utinam mentiendo citra culpam) quod lugendum est : *Rhetorica aulica omnes figuræ troposque ad Ironiam & mendacium reducit. Qui simulat, dissimulat, mentitur, decipit, juxta aulicas Institutiones Rhetor optimus est.* In aulis proinde VERITATEM inquirere frustraneus censendus labor. At Christum, qui increata est VERITAS, hisce diebus in aula spectamus, deducitur ad Herodem , sed irridetur, & per ludibrium candidâ veste amicitur, quasi candor in aulis stultitia reputaretur. Atque ita ab Aulis VERITAS exul est.

IV. Accedamus tribunalia Iudicium, & inquiramus an illic forte sit VERITAS. Et quidem illic deberet

*Jul. Capit.
tol. in vita
Gord c. 25*

*A. i. Sylv.
Ep. 105.*

*Ælian.
van. hist.
lib. 3.*

*Car. in
Boët D. 5.
q. 12.*

deberet esse ejus proprius locus & habitatio, præcipiente Domino per Prophetam : *Conversus cogitavi in diebus istis ut benefaciam Domui Iuda & Ierusalem : nolite timere. Hæc sunt ergo verba quæ facietis.* Loquimini *VERITATEM* unusquisque cum proximo suo. *VERITATEM & judicium pacis judicate in portis vestris.* Sed heus tu Iudex, quomodo discernes VERUM à falso, qui manus tibi pateris ligari muneribus partis & actoris iniqui ? quomodo justè judicabis, qui personas intueris, & potentiorem quidem vereris, pauperem contemnis ? quomodo VERUM exercebis judicium si præoccupato affectu sententiam pro amico fers priusquam partes audieris ? si assessorum vota in eam partem impellis, à qua sperandum vel metuendum esse existimas ? si memor injuriæ ab habente justam causam irrogatæ, occasionem arripiens exercendæ vindictæ ? Quam verè dixit Oratorum Princeps : *Plura judicant homines aut amore, aut cupiditate, aut iracundia, aut dolore, aut letitia, aut spe, aut timore, aut errore, aut aliqua perturbatione mentis, quam VERITATE, aut præscripto, aut juris norma.* Rara avis Iudex integer. Eum verò dicam integrum, qui & oculis careat, & manibus. Cœteri homines non dicuntur integri nisi hæc habeant : at verò Iudices non sunt integri, nisi his careant : oculis quidem ne personas respiciant, manibus verò ne munera suscipiant. Eam ob causam ut tradit Plutarchus apud Thebanos statuæ Iudicum sine manibus formabantur, & ante altaria Deorum locabantur, quo forte etiam inuebant, injuriam passis asylum & refugium esse debere apud Iudices non minus quam apud aras. Unde Archytas ajebet apud Aristotelem *Iudicem & aram*

Zach. 8,
v. 16.

Cic. 2 de
Orato.

Plut. lib.
de Isid. &
Osir.

Aristot. 3.
Rhet.

*idem esse. Pariter enim ad utrumque configiunt qui in-
juriā afficiuntur. Alexander Macedo exigebat præ-
terea in Iudice unam tantum singulis altercantium
apertam aurem, causam rogatus subiiciens : Alte-
ram integrā servō reo. O si tales, ubique forent Iudi-
ces, cœci, manci, & uniaures, quam facile apud il-
los VERITAS hospitaretur, & ferrentur legibus
conformes sententiæ; nullus Q. Callidius exclama-
ret adversus corruptum Iudicem : Idoneam mercedem
pro meo capite pacisci debuisti. Nullus Plinius affereret:
Ingeniosior est ad excogitandum simulatio VERITA-
TÉ. Sed in omnibus tribunalibus audiretur una
VOX : VERITAS manet & invalescit in æternum.
Nec est apud eam accipere personam, neque differentias,
sed quæ justa sunt, facit omnibus injustis & malignis. Et
non est in iudicio ejus iniquum, sed fortitudo &c. Benedi-
ctus DEUS VERITATIS.*

Plut. in
Alex.

Bruf. lib. 3.
cap. 10.
Plin. in
Paneg.
Trajæ.

3. Esdræ 4.

V. Jam verò quantumvis ipsos Iudices inte-
gros esse contingat, sæpen numero qui Iudicūm aures
implent partium Patroni, Advocati, Caussidici, pro-
cul recedunt à VERO, cum mille inventionibus &
sophisticis argumentis leges torquent, statuta con-
fingunt, malas consuetudines ceu bonas obdru-
dunt; ac modo protrahunt lites, modo emungunt
partes, modo impellunt ad falsa testimonia, modo
cogunt ad peruria, & neque pro cœlo indipiscen-
do tantum laborant, quantum, ut iniquæ causæ pal-
lium VERITATIS apparentis inducant, magis so-
liciti de crumena quam anima; de victoria, quam
salute, quam sæpius una cum victoria perdunt, non
tantum suam, sed & plurium aliorum, ut de ipsis
quasi solis verificari possit, quod Philosophus Vil-
nensis pronuntiavit : *Unus malus Medicus, unus
malus*

malus Iudex, unus malus Confiliarius, plus quam decem
piratæ sunt. Cum tamen *Iurisconsulti* (ut inquit
Chassanæus) id præcipuum studium sit, justum ab iusti,
falsum à *VERO* discernere. Non omnes arguo :
sunt etiam inter hos (uti in omni hominum gene-
re) laude digni : solum dico quid aliquando & sæpè
fiat vel fieri possit. Et habeo de hoc VERITATIS
divinæ oraculum : *Mendacium operatus est stylus men-*
dax scribarum. Inquit Hieremias ; ad quæ verba
D. Thomas : *Ostendit injustitiam, vel male scripturas*
exponendo, vel iniquas leges condendo. Quod roborat
alio textu Isaiae Prophetæ. *Væ qui condunt leges ini-*
quas, & scribentes injustitiam scripserunt, ut opprimerent
in judicio pauperes, & vim facerent cause humilium po-
puli mei, ut essent viduae præda eorum, & pupilos diripe-
rent. Quos scribas & scribentes hi Prophetæ intel-
ligant, ulteriori explanatione non eget, quod enim
scribæ Iudæis, hoc nobis Causidici. Sed absolva-
mus etiam hos à reatu ; certè falsos testes, qui in ju-
dicijs sæpè interveniunt fateri oportet juratissimos
esse VERITATIS hostes. Nam præterquam quod
DEUM qui est increata VERITAS offendit, Iudi-
cem VERITATIS defensorem, & simul innocen-
tem reum VERITATIS pupillum uno iectu falsi te-
stimonij petunt, tribus unâ actione injurijs. Unde
ajebat Isidorus : *Testis falsidicus tribus est personis obno-*
xius, primò DEO, quem pejerando contemnit; consequen-
ter Iudici, quem mentiendo fallit: postremò innocentì, quem
falso testimonio lœdit. Atque ita VERITAS etiam à tri-
bunalibus sæpenumerò cogitur exulare. Et si eam
non proscriptit Iudex, fugat Causidicus, persequitur
falsus testis.

VI. Progrediamur ad forum, an illic forte

Ii 3

repe-

Anonym.
Phil. Viln.
Chassan.
Cat. glo.
mund. p. 7.
conf. 31.

Jerem. 8.
D. Tho. in
Jerem.

Isaie. 10.

Isid. de
Summ. bo-
no lib. 3.

Prov. I.

reperiatur VERITAS. *De sapientia testatur Salomon: sapientia foris prædicat; in plateis dat vocem suam: in capite turbarum clamitat,* &c. quid clamitaret sapientia nisi VERITATEM? In plateis igitur invenitur VERITAS. Sed dum sapientia clamitat VERITATEM, hæc sola VERITAS est, quod in foro nulla sit VERITAS, idcirco lamentatur: *Visque quo parvuli diligitis infantiam, & stulti ea quæ sibi sunt noxia cupient.* Quasi diceret cum Psalte: *Visque quo gravi corde, ut quid diligitis vanitatem & queritis mendacium,* illud scilicet quod maximè nocet authori: quia mentita est iniquitas sibi. Unde Anacharsis dicebat: *Forum esse locum multis hominum fraudibus, ac rapinis destinatum.* Ingredere si placet officinam Mercatoris, Propolæ, Oenopólæ, pharmacopolæ, &c. jurabunt muscedam esse piper Indicum, mulsum esse vinum Creticum, herbas quæ in domestico creverunt horto adiectas esse ex Brasilia, ex Insulis fortunatis, ex ultima Thule: merces quæ per viginti annos corosæ sunt, heri esse adiectas & nuper elaboratas: nummos plusculos expensos in vectram, telonia, bajulos, jumenta &c. producent insuper mensuras signatas sed decurtatas, appendent stateras, sed diminutis ponderibus, jurando per conscientiam, per animam, per DEUM, devendo se morti subitanæ, & mille diabolis si fallant: & nec unum verbum consentaneum proferant VERITATI. His minatur Deus per Amos Prophetam. *Venit finis super populum meum Israël* &c. *Multi morientur, in omni loco projicietur filientum.* Quid ita mi Deus? quid tantoper peccavit Israël? *Audite hoc (inquit) qui conterit pauperem* *Ex deinceps facitis egenos terræ,* dicente: Quar

Laërt. lib.
I. c. 9.

v. 8.

Quando transbit mensis, & venundabimus merces: & sabbatum, aperiemus & frumentum, ut imminuamus mensuram, & augeamus ficolm, & supponamus stateras dolosas, ut possideamus in argento egenos, & pauperes pro calceamentis, & quisquiliæ frumenti vendamus. Inter hos profectò VERITAS locum non habet, sed vanitas, de qua Psaltes Regius: *Vani filij hominum: mendaces filij hominum in stateris: ut decipient ipsi de vanitate in idipsum.* Hoc est quod lamentatur Isaias: *Corruit in platea VERITAS. Conculta ab oenopolis, mercatoribus, mechanicis alijsque ejusmodi, qui lucris inhiant, fallendo, decipiendo, circumveniendo &c. qui cum saepè injustissimum pretium extorqueant, incident in illam censuram sapientis: Potior est fur, quam assiduitas viri mendacis, perditionem autem ambo hereditabunt.*

Psal. 61.

Isai. 59.

Eccle. 26.

VII. Relinquamus forum, ingrediamur Ecclesiam. Ubi potius quam in loco sacro VERITATEM inveniemus? Conveniunt in Ecclesijs Sacerdotes, & laici, viri & mulieres, senes & juvenes, omnis sexus aetatis & generis homines. Et sacerdotum quidem est loqui VERITATEM, aliorum audire. Sed vereor ut in utrisque deprehendamus magnum VERITATIS defectum. Quid enim si illud Propheticum illis conveniat: *Domus mea domus orationis vocabitur cunctis populis. Speculatores ejus cœci omnes, nescierunt universi: canes muti non valentes latrare, videntes vana, dormientes, & aenantes somnia.* Quæcum sancto Gregorio passim interpretes verbi divini præconibus adoptant. Si enim advertunt publica adulteria, & tacent, sunt *Canes muti: vident opprimi pauperes, & tacent,*

Isai. 56.

S. Greg. in
c. 30. Job.

tacent , sunt *canes muti*. Vident blasphemari nomen DEI, & tacent ; sunt *canes muti*. Ipso silentio profitentur se inimicos VERITATIS. Nam ut loquitur S. Anselmus : *Qui VERITATEM occultat, & qui mendacium profert, uterque reus est : ille quia prodesse non vult, iste quia nocere desiderat.* Unde Isaías Prophetā seipsum redarguens silentium suum reputat maximam prævaricationem : *Væ mibi quia tacui, quia vir pollutus labijs ego sum.* In quæ verba S. Hieronymus : *Quia, inquit, Oziam in templum irruentem non corripuerat, nec juxta Eliæ exemplum libera voce impium disignarat, labia habet immunda.* Quid adhæc illi, qui non tantum tacent, ac VERITATEM dissimulant in Ecclesijs, sed operibus suis loquuntur mendacia? annon hi gravius delinquere censendi sunt?

S. Ambros.

Isai. 6.

S. Hier. Ep
142. ad
Damas.

Isai. 29.
Matth. 15.

VIII. Vbi tandem inveniemus VERITATEM ? ab aulis, à tribunalibus , à foris , à privatis domibus,

domibus, à templis exulat, proferamus pedem extra urbes ad castra. Milites sunt vindices VERITATIS, assertores justitiae, propugnatores æqui, qui certant, ut tribuant suum cuique: sunt viri fortes: *Vir bonus & fortis nunquam timet dicere faterique VERUM*, ait Æneas Sylvius. Sed idem Sylvius contra milites pronuntiat: *Florentinorum proverbum est, dum bella vigent, utendum esse mendaciis.* Quid sunt aliud stratagemata, quam honesta mendacia? simulatur metus, & latet audacia; fingitur animositas & trepidant intus præcordia. *Aucupes dum ludunt fallunt, nec nisi ludant fallunt, nil possunt sine cantu retia,* inquit nonnetmo, sic milites nisi ad artes convertantur non circumveniunt hostem, non urbes expugnant, non consequuntur victorias. Taceo Milites Plautinos & Bombomachides, qui

De minimo magna & de parvo maxima fingunt,
Uno halitu myriadēs totas à se deletas, hostem prius fugatum quām visum gloriose se sesquipedalibus enarrant verbis, & cicatrices in fronte, naso, genis ostentant, quas forte in cella Bacchi commilitonum canthari illisi fecerunt. Non ergo etiam in castris VERITAS.

IX. Sed inani labore consumimur, si VERITATEM iu terra quærimus. Non est in terra VERITAS. Dicit quidem Psaltes: *VERITAS de terra orta est*, sed a terra in exilium depulsa. Ubi, Ubi es sancta VERITAS? *Audite verbum Domini filij Israël: quia judicium Domino cum habitatoribus terræ.* Non enim est VERITAS, & non est misericordia, & non est scientia Dei in terra. *Maledictum & mendum, & homicidium, & furtum, & adulterium inundarunt, & sanguinis sanguinem tetigit.* Propter hoc hu-

*Æn Syls.
Epist. 86.*

*Scrib. Po-
lico. Chri-
stia.*

Osee. 4.

Kk

ge-

gehit terra, & infirmabitur omnis qui habitat in ea.
 Quin igitur revocamus quantocytus exulem VERITATEM? quin ei & exuli præstamus homagium?
 quin execramur dolum, falsitatem, mendacium?
 Ah nos infelices! illa VERITAS quæ de terra orta
 est, à Deo generata, hodie toto terrarum orbe proscripta locum non habet nisi in aëre, & ibi etiam
 non ut esse solet Nuda, sed obvelata. Tulerunt la-
 pides ut jacerent in eum. JESUS autem abscondit se.
 Heu me quale spectaculum! VERITAS per falsa te-
 stimonia in Aulis Principum, in tribunalibus Prä-
 torum & Sacerdotum, in consiliis Scribarum &
 Pharisæorum ad mortem condemnata, ab omni
 hominum genere contempta, illusa, explosa, à mi-
 litari cohorte ligata, velata, consputa, irrisa, extra
 urbem ejicitur, & ne in terra locum habeat, in aë-
 rem sublevata cruci affigitur. Ecce VERITATEM
 cujus primum elogium est, nudam esse, hæc nobis
 hodie pullo & obscuro amictu obvelata proponi-
 tur. JESUS autem abscondit se.

Rup. lib. 5.
c. 1.

Gavant.
Thes. P. 4.
tit. 7.

X. Quæ causa hujus velamenti? Dicat Ru-
 pertus Abbas, quia Sabbatho ante hanc Domini-
 cam coactum fuit Concilium Scribarum, & Phari-
 saeorum adversus JESUM, ideoque velari Cruces,
 & majorem mœstitudinem conveniri officiis Ecclesia-
 sticis. Sed cur lugeat & lugubri amiciatur vele-
 meus JESUS qui desiderio desideravit hoc Pascha.
 Velentur altaria, velentur sanctorum imagines:
 lugeat Clerus & populus, maneat, Nuda VERITAS,
 quæ nunc vel maximè se cœpit exercere, & vel ab
 invitis extorquere assensum. Dicant alij causam
 horum velaminum esse, quod hoc tempore Chri-
 stus apud Judæos non ambulaverit palam, sed jux-
 ta

ta Evangelium hodiernum *abscondit se* : Sed quomo^d non ambulavit palam, si post octiduum velut triumphans ingressus est Hierosolymam cum ac- currentium turbarum applausu ? Ego potius illam suspicor causam esse cur hodie velentur obscuro velamine effigies Christi Crucifixi : quia coepit VERITAS obrui mendaciis & falsis testimoniis : *Principes autem Sacerdotum & omne concilium, querebat falsum testimonium contra IESUM.* Velatur VERITAS, per falsa testimonia, per mendacia, per simulationes, quas exercet *omne Concilium*. Quodnam illud concilium ? Vos vos in Aulis Principum & Magnatum improbi Consiliarij, qui VERITATEM palliatis & absconditis : vos vos Judices corrupti muneribus, depravati affectibus, spe aut metu in transversum acti, qui VERITATEM à tribunalibus excluditis, vel admissam falsis prætextibus obvelatis : vos vos avari caussidici, qui vestris sophisticis inventionibus, & adulteratis legum interpretationibus fucum facitis Judicibus, & VERITATEM tacetis : vos vos iniqui Mercatores & Mechanici, qui merces & nundinationes vestras mendaciis, falsitatibus, perjuriis, pretiosiores efficere satagit, *mendaces filij hominum in stateris appensam in statera Crucis VFRITATEM palliatis* : Vos vos Sacerdotes & animarum pastores, qui pro VERITATE, fumos & ficos auditoribus proponitis *canes muti non valentes latrare* : vos vos Christiani qui verbis profitemini vos nosse Deum factis autem negatis : Vos denique universum genus humanum, quia *omnis homo mendax* : vos inquam hoc obscurum ve- lum, hoc triste pallium texuistis, & Nudæ VERITATI ab omni terra in exilium actæ injecisti.

Matt. 2

K k 2

XI. O

XI. O JESU æterna VERITAS, infinita bonitas, ego quoquè ego miser peccator, cui ex officio incumbit ad populum loqui VERITATEM, ad hoc funestum corporis tui velum cooperatus sum, & hoc ipso præsenti sermone cooperor. Conatus sum dicere VERITATEM, sed non dixi ut debui, nondum video signa emendationis in Auditoribus.

Maledictum & mendacium inundaverunt. Non est VERITAS in terra. Omnes nos delinquimus, omnes ad hoc triste peplum contulimus operas: & tamen reperietur fortè aliquis ex hic præsentibus, qui putet me dixisse *in excessu mentis mee: omnis homo mendax.* Talis profecto adhuc se ostendit inimicum VERITATIS. Nolite, nolite Christiani huic tristi velo VERITATIS æternæ superinducere aliud ad-

Psal. 140. huc velum *ad excusandas excusationes in peccatis.* Adeste potius, & una mecum ad obvelati Crucifixi pedes procumbite, petite veniam & misericordiam, quia dum VERITAS exul à terra libratur in aërem,

Psal. 84. pendet è Cruce *Misericordia & VERITAS ab via verunt sibi.* Paratus est nobis ignoscere, si agnoscamus délicita, paratus est misereri, si deponamus à cordibus nostris vela VERITATIS. Misérere O JESU, peccavimus, VERITATI vela induximus;

procul deinceps umbræ, procul fuci, & velamenta: in simplicitate & synceritate deinceps erit sermo noster, ut tu docuisti, EST, est, Non, non. Sicut in die honestè ambulabimus, ut *Frustris lucis sit in omni bonitate & Justitia, & VERITATE.* Ecce omnes benedictis tuis pedibus advoluti statuimus, declinare mendacium, & omnem simulationem, *ut VERITATEM facientes in charitate crescamus;* & præstemus tibi æternæ VERITATI homagium fide-

Ephes. 5.

fidelitatis, sine dolo, sine fisco; deponentes mendacium
loquemur **VERITATEM** unusquisque cum proximo
suo, quoniam sumus in vicem membra. Ut te aliquando
revelata facie intueri mereamur, æternam **VERI-**
TATEM.

Ephes. 4.

DISCURSUS XXI.

Dominica in Ramis Palmarum.

Homo-bestia.

THEMA.

Invenietis Asinam alligatam & pullum
cum ea; solvite & adducite mihi.

Matth. 21.

SYNOPSIS.

I. *A sinus & bestia peccator est
communi Patrum allegoria,
qui utinam dignus fieret glo-
rificare & portare Deum
in corpore suo, uti bodierna
Asina.*

II. *Justus est homo reduplicati-
ve, diciturque homo homo,
ad cuius completam definitio-
nem requiritur, ne sit homo
jumentum, ut sit timens Deum
& mandata ejus observans.*

III. *Duo quidem reperiuntur in*

*homine, unum animale, alte-
rum spirituale, hoc ablato, re-
manet homo jumentum &
bestia praedita humanâ formâ.*

IV. *Hoc innuere voluit Deus
cum Adamo & Eve post pec-
catum fecit tunicas pelliceas,
indices belluini animi.*

V. *Ita & Cainum ferijt male-
dictione sicut serpentem de-
ceptorem, quia eum imitatus
occidendo Abelem in bellum
degeneraverat.*

Kk 3

VI. An-